

WM**Karta (sylabus) przedmiotu****Inżynieria Produkcji**

Studia pierwszego stopnia o profilu:

A P

Przedmiot: Podstawy ekoinżynierii i zarządzanie środowiskiem		IP 1 S 0 3 32-0_0
Status przedmiotu: obowiązkowy		
Język wykładowy: j. polski		
Rok: I		Semestr: 3
Nazwa specjalności:		
Rodzaj zajęć i liczba godzin:	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Wykład	30	
Ćwiczenia		
Laboratorium	30	
Projekt		
Liczba punktów ECTS:	4	

Cel przedmiotu

C1	Zapoznanie studentów z zasadami zrównoważonego rozwoju, czynnikami i skutkami zanieczyszczeń środowiska przyrodniczego oraz sposobami oceny stanu i zmian jakości środowiska.
C2	Zapoznanie z ogólnymi metodami, technologiami i urządzeniami przeciwdziałającymi zanieczyszczeniom środowiska oraz regulacjami prawnymi służącymi ochronie standardów jakości środowiska.
C3	Zapoznanie z zasadami i systemami zarządzania środowiskowego, procedurą ich wdrażania oraz narzędziami zarządzania środowiskiem.

Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji

1	Podstawowa wiedza z zakresu fizyki, chemii i funkcjonowania środowiska przyrodniczego.

Efekty kształcenia

W zakresie wiedzy:	
EK 1	Posiada ogólną wiedzę o zagrożeniach dla prawidłowego funkcjonowania środowiska, ogólną wiedzę w zakresie zrównoważonego gospodarowania zasobami środowiska oraz inżynierii ekologicznej i recyklingu.
EK 2	Ma ogólną wiedzę na temat zarządzania środowiskowego, systemów zarządzania środowiskiem i procedur ich wdrażania. Wyjaśnia znaczenie dla funkcjonowania przedsiębiorstwa regulacji prawnych w zakresie ochrony środowiska. Wyjaśnia i ilustruje wpływ działań służących „czystszej produkcji” na rachunek finansowy i wizerunek przedsiębiorstwa.
W zakresie umiejętności:	
EK 3	Potrafi przy formułowaniu i rozwiązywaniu zadań technicznych dostrzegać ich aspekty pozatechniczne, w tym ochrony środowiska i prawne.
EK 4	Potrafi pozyskiwać informacje z literatury i innych źródeł, interpretować je i wyciągać właściwe wnioski.
W zakresie kompetencji społecznych:	
EK 5	Ma świadomość ważności i rozumie pozatechniczne aspekty i skutki działalności inżynierskiej, w tym jej wpływu na środowisko i związanej z tym odpowiedzialności za podejmowane decyzje.

Treści programowe przedmiotu**Forma zajęć – wykłady**

Treści programowe		Liczba godzin
W1	Podstawowe definicje. Zasoby środowiska, jego rola w gospodarce, systemowe ujęcie.	2

W2	Zrównoważony rozwój. Praktyczna działalność ekoinżynierii. Regulacje prawne.	2
W3	Przyczyny i skutki zagrożeń środowiska o charakterze globalnym i lokalnym.	2
W4	Podstawowe techniki ochrony powietrza atmosferycznego.	4
W5	Czynniki skażające wody i ich źródła. Sposoby ochrony wód.	4
W6	Racjonalna gospodarka odpadami. Odzysk, recykling i unieszkodliwianie odpadów. Podstawy przetwarzania odpadów. Znaczenie recyklingu w ochronie środowiska.	4
W7	System zarządzający procesami gospodarowania środowiskiem. Narzędzia zarządzania środowiskiem.	2
W8	Instrumenty zarządzania środowiskiem.	2
W9	Strategie postępowania przedsiębiorstwa wobec środowiska.	2
W10	Zasady projektowania inżynierskiego z uwzględnieniem aspektów ekologicznych i środowiskowych.	2
W11	Rozwój systemów zarządzania środowiskowego. System zarządzania według normy ISO 14 001 i EMAS. Korzyści ze stosowania systemów i procedura ich wdrażania.	4
	Suma godzin:	30
Forma zajęć – laboratoria		
	Treści programowe	Liczba godzin
L1	Zajęcia wprowadzające: szkolenie BHP, tematyka zajęć, zasady zaliczenia.	1
L2	Zanieczyszczenia pyłowe w powietrzu i w gazach procesowych. Miary ilościowe wielkości emisji. Charakterystyka pracy odpylacza odśrodkowego.	3
L3	Zanieczyszczenia gazowe w powietrzu i w źródłach emisji oraz oznaczanie ich stężenia.	3
L4	Jakość wody naturalnej i zużytej i jej ocena.	3
L5	Uzdatnianie wody i oczyszczanie ścieków.	3
L6	Ocena warunków tlenowych w wodach naturalnych i w ściekach.	3
L7	Identyfikacja i segregacja odpadów w aspekcie ich odzysku, recyklingu i unieszkodliwiania. Praktyczne kodowanie i ewidencjonowanie odpadów.	3
L8	Separacja składników z odpadów zmieszanych oraz wielomateriałowych.	3
L9	Recykling odpadowych tworzyw sztucznych.	3
L10	Oplata produktowa i depozytowa w praktyce.	3
L11	Uzupełnienia, wpisy zaliczeń do indeksu.	2
	Suma godzin:	30

Narzędzia dydaktyczne

1	Wykład z prezentacją multimedialną.
2	Wykonywanie doświadczeń laboratoryjnych.

Sposoby oceny

Ocena formująca	
F1	Sprawdzian pisemny z tematyki ćwiczeń laboratoryjnych.
F2	Ocena raportów z ćwiczeń laboratoryjnych.
F3	Sprawdzian ustny wiedzy.
Ocena podsumowująca	
P1	Zaliczenie pisemne, pytania otwarte (wykłady).
P2	Zaliczenie na ocenę (laboratorium). Ocena zaliczeniowa ustalana na podstawie średniej ocen cząstkowych z ćwiczeń laboratoryjnych.

Obciążenie pracą studenta	
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
<i>Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze</i>	60
<i>Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie np. konsultacji w odniesieniu – łączna liczba godzin w semestrze</i>	2
<i>Przygotowanie się do sprawdzianu pisemnego z treści wykładowych – łączna liczba godzin w semestrze</i>	11
<i>Przygotowanie się do laboratorium – łączna liczba godzin w semestrze</i>	15
<i>Napisanie raportu z laboratorium – łączna liczba godzin w semestrze</i>	12
Suma	100
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	4

Literatura podstawowa i uzupełniająca	
1	Wiatr I., Marczak H., Sawa J. Ekoinżynieria. Podstawy działań naprawczych w środowisku. WNGB, Lublin 2003
2	Poskrobko B. i in. Zarządzanie środowiskiem. Wydawnictwo PWE, Warszawa 2007
3	Rosik-Dulewska Cz. Podstawy gospodarki odpadami. PWN, Warszawa 2012
4	Bernaciak A., Ochrona środowiska w praktyce. Aspekty ekonomiczno-prawne. Wydawnictwo Sorus, Poznań 2006

Macierz efektów kształcenia					
Efekt kształcenia	Odniesienie danego efektu kształcenia do efektów zdefiniowanych dla całego programu (PEK)	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Sposób oceny
EK 1	IP1A_W08 +++	C1, C2, C3	W1, W3, W4, W5, W6, L2, L3, L4, L5, L6, L7, L8, L9	1, 2	F1, F2, P1, P2
EK 2	IP1A_W08 ++	C3	W7, W8, W9, W10, W11, L2, L3, L5, L7, L10	1, 2	F1, F2, F3, P1, P2
EK 3	IP1A_U14 ++	C1, C2, C3	W10, L2, L3, L5, L7, L8, L9	1, 2	F1, F2, P2
EK 4	IP1A_U01 ++	C1, C2, C3	L2, L3, L4, L5, L6, L7, L8, L9, L10	2	F1, F2, F3, P2
EK 5	IP1A_K02 ++	C1, C2	W1, W2, W3, W4, W5, W6, W9, W10, L2, L3, L4, L5, L6, L7	1, 2	F1, F2, P1, P2

Formy oceny – szczegóły				
	Na ocenę 2 (ndst)	Na ocenę 3 (dst)	Na ocenę 4 (db)	Na ocenę 5 (bdb)
EK 1	<i>Nie potrafi wymienić zagrożeń dla prawidłowego funkcjonowania środowiska, nie</i>	<i>Potrafi wymienić zaledwie kilka zagrożeń dla prawidłowego funkcjonowania</i>	<i>Potrafi wymienić i ogólnie scharakteryzować zagrożenia dla prawidłowego</i>	<i>Potrafi wymienić i wyczerpująco scharakteryzować zagrożenia dla prawidłowego</i>

	<i>potrafi wymienić sposobów przeciwdziałania zanieczyszczeniom i technik ich analizy, nie potrafi wymienić procesów odzysku i recyklingu odpadów.</i>	<i>środowiska, kilka sposobów przeciwdziałania zanieczyszczeniom i technik ich analizy, kilka procesów odzysku i recyklingu odpadów.</i>	<i>funkcjonowania środowiska, sposoby przeciwdziałania zanieczyszczeniom i techniki ich analizy, procesy odzysku i recyklingu odpadów.</i>	<i>funkcjonowania środowiska, sposoby przeciwdziałania zanieczyszczeniom i techniki ich analizy, procesy odzysku i recyklingu odpadów.</i>
EK 2	<i>Nie zna systemów zarządzania środowiskiem i ogólnych zasad ich wdrażania. Nie zna zasad strategii „czystszej produkcji”.</i>	<i>Zna założenia systemu zarządzania środowiskiem i ogólne zasady jego wdrażania. Zna zasady strategii „czystszej produkcji”.</i>	<i>Potrafi wymienić i ogólnie scharakteryzować systemy zarządzania środowiskiem wraz z zasadami ich wdrażania. Zna zasady i korzyści z wdrażania strategii „czystszej produkcji”.</i>	<i>Potrafi wymienić i wyczerpująco scharakteryzować sformalizowane i niesformalizowane systemy zarządzania środowiskiem wraz z zasadami ich wdrażania.</i>
EK 3	<i>Nie potrafi, przy formułowaniu i rozwiązywaniu zadań z zakresu projektowania inżynierskiego, dostrzegać ich aspektów pozatechnicznych.</i>	<i>Potrafi, przy formułowaniu i rozwiązywaniu zadań z zakresu projektowania inżynierskiego, dostrzegać zaledwie kilka ich aspektów pozatechnicznych.</i>	<i>Potrafi, przy formułowaniu i rozwiązywaniu zadań z zakresu projektowania inżynierskiego, dostrzegać i ocenić ogólnie wpływ ich aspektów pozatechnicznych.</i>	<i>Potrafi, przy formułowaniu i rozwiązywaniu zadań z zakresu projektowania inżynierskiego, dostrzegać i ocenić dokładnie wpływ ich aspektów pozatechnicznych.</i>
EK 4	<i>Nie potrafi wykorzystać dostępnych źródeł informacji do analizy podstawowych przyczyn i skutków zagrożenia środowiska.</i>	<i>Potrafi wykorzystać dostępne źródła informacji do ogólnej analizy jedynie kilku przyczyn i skutków zagrożenia środowiska.</i>	<i>Potrafi wykorzystać dostępne źródła informacji do ogólnej analizy wielu przyczyn i skutków zagrożenia środowiska.</i>	<i>Potrafi wykorzystać dostępne źródła informacji do dokładnej analizy przyczyn i skutków zagrożenia środowiska.</i>
EK 5	<i>Nie ma świadomości ważności i nie rozumie pozatechnicznych aspektów działalności inżynierskiej. Nie ma świadomości skutków presji człowieka na środowisko i odpowiedzialności za podejmowane decyzje.</i>	<i>Ma świadomość ważności i rozumie niektóre pozatechniczne aspekty działalności inżynierskiej. Ma świadomość niektórych skutków presji człowieka na środowisko.</i>	<i>Ma świadomość ważności i rozumie większość pozatechnicznych aspektów działalności inżynierskiej. Ma świadomość większości skutków presji człowieka na środowisko i związanej z nią odpowiedzialności za podejmowane decyzje.</i>	<i>Ma świadomość ważności i rozumie pozatechniczne aspekty działalności inżynierskiej. Ma świadomość skutków presji człowieka na środowisko i związanej z nią odpowiedzialności za podejmowane decyzje.</i>

Autor programu:	dr inż. Halina Marczak
Adres e-mail:	h.marczak@pollub.pl
Jednostka organizacyjna:	Wydział Mechaniczny, Instytut Transportu, Silników Spalinowych i Ekologii
Osoba, osoby prowadzące:	dr inż. Halina Marczak, dr inż. Małgorzata Ciosmak, dr inż. Barbara Sykut, dr. inż. Konrad Kowalik